Færni á vinnumarkaði
Verkstæði leiðbeinenda

6. September 2024

Hróbjartur Árnason

Háskóli Íslands

hrobjartur@hi.is

Fullorðnir fatlaðir námsmenn: Hvað vitum við?

Hvað er sérstakt við fullorðna námsmenn?

- ER munur á börnum og fullorðnum þegar þeir ætla að læra?
  - Klassísk spurning í fræðunum, mörg svör, margir listar
  - Sjálfsmynd: “Fullorðinn er **sjálfstæður**”
  - Námið þarf að hafa **tilgang og merkingu** (Það er vont og það versnar”)
  - Nám snýst um breytingar. Námsmenn veita gjarnan viðnám ef námið ógnar sjálfinu. **Öruggt umhverfi** sem ógnar ekki auðveldar fullorðnum að einbeita sér að náminu og jafnvel taka sjensinn!

Fullorðnir læra öðruvísi!

	Pedagogik	Andragogik
Þurfa að vita	Aðeins það sem þeir verða að læra	Læra hvað, hvernig, hvers vegna
Sjálfsmynd	Háður kennara	Sjálfstæður
Hlutverk reynslu í námi	Einskis virði	Ólík, að gæðum og magni: Mjög mikilvæg
Tilbúin að læra: Hvað og hvenær?	Þegar og það sem kennarinn segir	Þegar þörfin knýr
Markmið og stefna námsins	Efnið Innihaldið	Leysa vanda
Hvatir	Ytri	Innri

Malcolm Knowles

Hagnýt ráð

Inngangur

- Hvað gerist í kennslu?
- Hvað gera kennarar til þess að stuðla að og styðja við nám nemenda sinna?

- **Fræðileg umfjöllun** um það sem við gerum gengur að miklu leiti út á það að skipta hlutum upp, skilgreina þá og skoða sérlega vel hvern hluta fyrir sig.
- / hluta. Aðrir gera það öðru vísi.

- Robert Gagné - Bandarískur kennslufræðingur er t.d. þekktur fyrir að skipta því sem gerist á námskeiði eða kennslustund upp í 9 atburði / augnablik

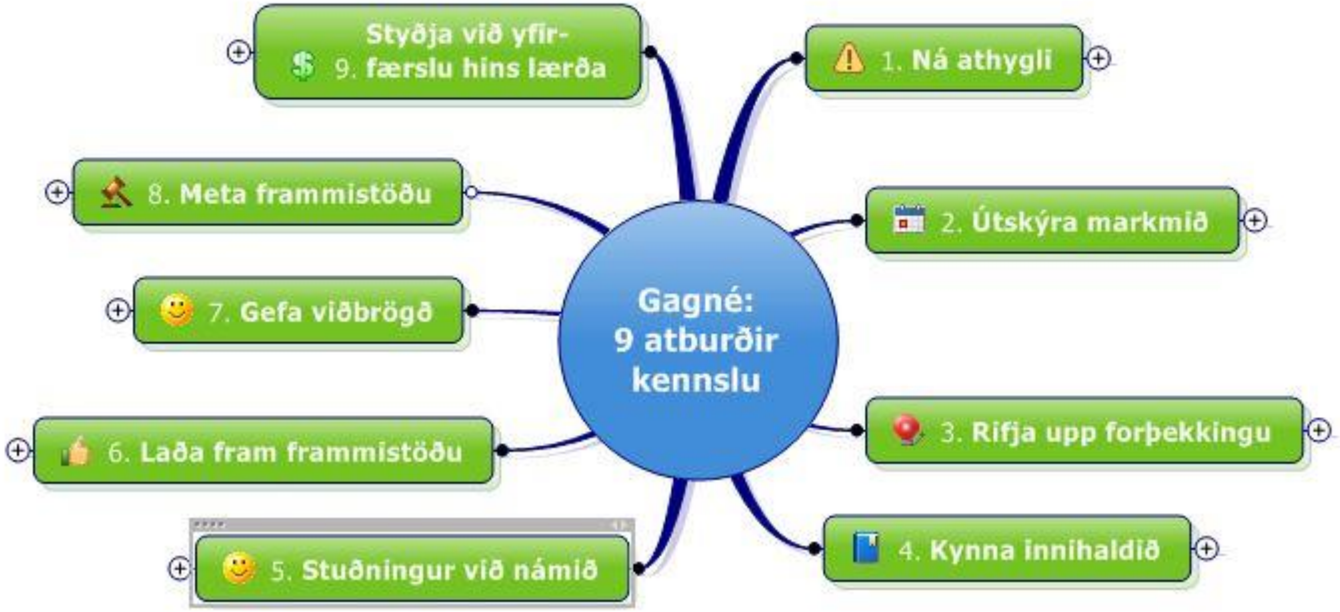

4 atburðir / augnablik í kennslunni

1. **Upphaf -** Um það hvernig við tökum á móti þátttakendum og stuðlum að því að þeir myndi hóp sem er tilbúinn að læra
2. **Miðla upplýsingum -** Nám gengur út á það að breyta þekkingu, leikni og viðhorfum - Fyrsta skrefið í því ferli er iðulega að komast yfir nýjar upplýsingar
3. **Úrvinnsla upplýsinga -** Til þess að upplýsingarnar verið að þekkingu, breyttri leikni og viðhorfum þurfa nemendur að fá tækifæri til að breyta upplýsingunum í þekkingu. Við sem kennarar búum tíl tækifærin
4. **Heimfærsla -** Ný þekking og leikni gagnast lítið ef maður notar hana ekki í starfi. „Heimfærsla“ ➔Fólk á iðulega auðveldast með að breyta hegðun sinni ef námið fer fram á sama stað og það á að sýna frammistöðuna. Líkurnar á því að það sem fólk lærir í kennslustofu leiði til breyttrar / nýrrar hegðunar á vinnustað má auka með því að gefa því sérstakan gaum og stuðla að heimfærslu í orði og á borði.

Upphaf

Um það að taka á móti þátttakendum og stuða að því að þau upplifi sig örugg og myndi hóp sem er tilbúinn að læra saman.

- Skapa öryggi
- Skapa skirleika
- Sameiginleg sýn
- Eitthvað að stefna að
- …
- ATH erfitt ferli sem þú kemst ekki framhjá

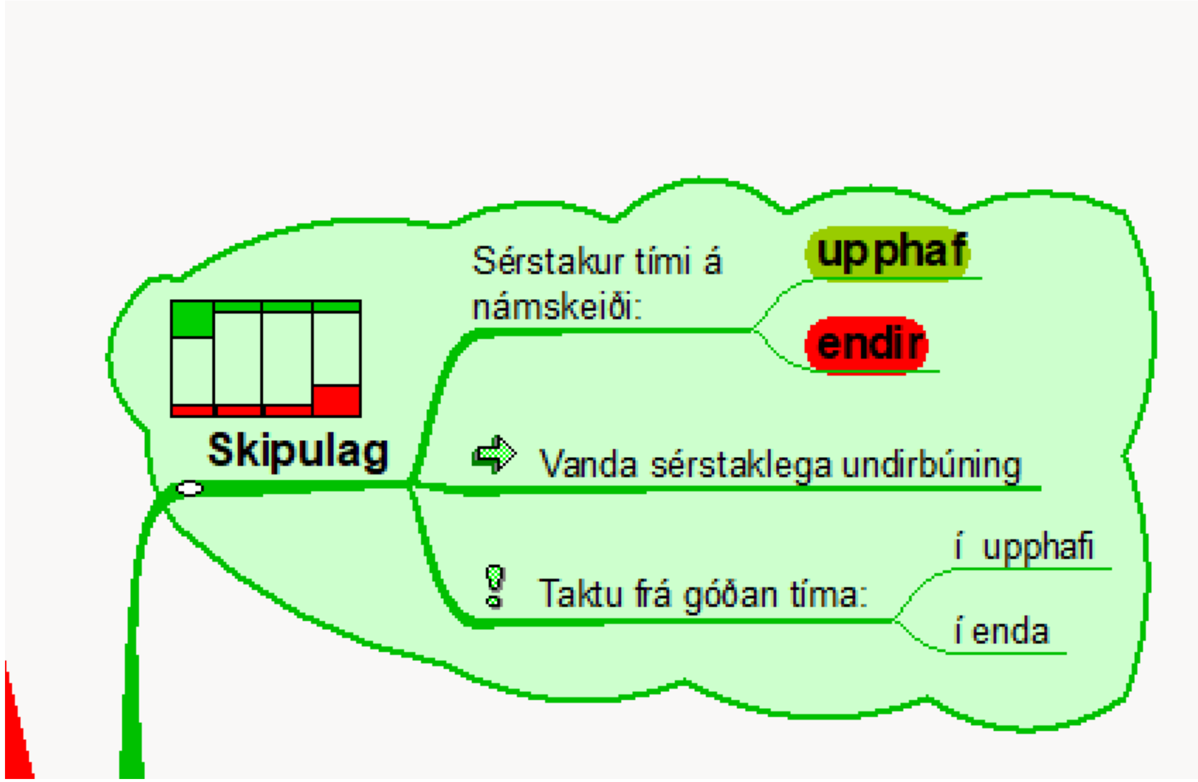

Miðla upplýsingum

Hvað vitum við um það að setja upplýsingar fram á skýran og skiljanlegan hátt?

Úrvinnsla upplýsinga

Tilþess að upplýsingarnar verið að þekkingu, breyttri leikni og viðhorfum þurfa nemendur að fá tækifæri til að breyta upplýsingunum í þekkingu. Við sem kennarar búum til tækifærin:

- Verkefnavinna
- Umræður
- Hópavinna
- Prófa
- Æfa
- Þjálfa

Heimfærsla

„Heimfærsla“ ➔ tryggja að það sem fólk lærir í kennslustofu leiði til breyttrar / nýrrar hegðunar á vinnustað.

- Hvernig fæ ég nemendur til að ímynda sér hvernig það sé að gera hegðunina í veruleikanum
- Verkefni fyrir vinnustaðanámið / Tenging við vinnustaðinn / vinna með verkdagbók
- Æfingar og þjálfun
- Hlutverkaleikir

Gangi ykkur
vel!

Færni á vinnumarkaði
Verkstæði leiðbeinenda

6. September 2024

Hróbjartur Árnason

Háskóli Íslands

hrobjartur@hi.is